

Första läsningen: **Syr 27:30 – 28:7** (*Förlåt din nästa den orätt han har gjort, så utplånas dina egna synder när du ber*)

Söndagarnas första läsningar är valda som bakgrund till evangelieläsningarna. I dag syns det mycket tydligt: vi har inte rätt att vredgas, bli hätska (v. 30) eller hämnas (Ords 20:22; Rom 12:19) som Petrus verkade vilja (se nedan). Syndaren fasthåller sin vrede (v. 30), den rättfärdige fasthåller Guds bud (v. 6).

Andra läsningen: **Rom 14:7-9** (*Vare sig vi lever eller dör tillhör vi Herren*)

Paulus ord handlar om att inte förhäva sig över medkristna för att de tjänar Gud på sitt eget sätt. Gör ditt samvete dig till vegetarian? Se då inte ner på den som äter kött. Vi tjänar Herren på olika sätt. Var för sig är vi bundna av vårt samvete, och vi står alla inför Guds domstol, inte inför de andras.

Evangelium: **Matt 18:21-35** (*Jag säger dig: inte sju gånger utan sjuttiosju gånger*)

Ur-mannen *Lemek* ville hämnas *sjuttiosju* gånger minsta lilla oförrätt (se 1 Mos 4:24). Jesus varnar här Petrus för att bli som Lemek: han ska vara tvärtom. *Förlåt oss våra skulder så som ock vi förlåta dem oss skyldiga äro* – detta säger vi varje gång vi ber Fader vår. Kristus förlåter om och om igen och vill att även vi ska förlåta. I Guds rike ska kärleken vara viktigare än rättvisan. Du själv behöver mer än rättvisa, nämligen förlåtelse! **Botens sakrament** är i dag platsen där skulder efterskänks, stora och små. Tjänaren i liknelsen var kanske skatteindrivare, han hade förlorat 10 000 talenter, vilket motsvarar ofattbara 350 ton silver. Man häpnar när man ser kungens (Guds) reaktion: allt blir efterskänkt! Och sedan ser vi tjänaren gripa sin medtjänare om strupen för en struntsumma – vilken kontrast till den gode kungen.

Kan man förlåta precis allt? Det finns ju handlingar som är så fasansfulla och onda att man nästan inte orkar tänka på dem. Men finns det ett alternativ till förlåtelse om vi ska leva med varandra på denna jord? Hur lyckliga blir vi om vi ständigt tillämpar strategierna Hämnas, Förinta eller Undvika? Det kan verka omöjligt att börja men vi får inte sluta hoppas, människor kan ju förvandlas. Det finns förstås helt vansinniga fall där kontakt inte fungerar, då kan vi åtminstone *mentalt* önska den andra väl och **be att Gud ska förlåta** honom eller henne – även om magkänslan säger motsatsen och vi inte klarar att förlåta rent känslomässigt.

Rädslan för **skärselden** (v. 34-35) kan sätta fart på oss så att vi försöker ta första steget mot våra fiender innan livets slut. Enligt Jesus (v. 35) håller Fadern en sådan plats redo, det är inte samma plats som helvetet eftersom straffet är *tidsbegränsat* (ordet ”tills” i v. 34). Där väntar *bödelsdrängar* (straffande änglar) på alla som inte åtminstone någon gång

försökt att från sin sida uppnå försoning. Men det är ett hoppfullt tillstånd: man kan inte längre gå förlorad.

MÅNDAGEN I 24 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **1 Tim 2:1-8** (*Jag uppmanar er att be för alla människor*)

Gud vill frälsa *alla* (v. 4, jfr 1 Tim 4:10; Tit 2:11; 3:1-2). Därför ber vi för alla, inte bara för kristna. Paulus vänder sig i v. 4 mot *gnostikernas* elitism. Han skulle även ha avvisat *kalvinisternas* predestinationslära. Vi ber för makthavare och för **fred** så att vi kan dyrka Gud och bygga upp en kristen kultur (Paulus märkte nog att orostider var nära). V. 5: Kristus är *förmedlaren* mellan oss och Gud, även om andra (Gal 3:19-20) kan kallas så (helgon ”förmedlar” vår bön).

Evangelium: **Luk 7:1-10** (*Inte ens bland israeliter har jag funnit en så stark tro*)

Romerska soldater förväntades inte fraternisera med lokalbefolkningen. Den här officeren har dock sinne för judendomen och är generös (v. 5). Under ruinerna av det antika Kafarnaum har murar från Jesu tid avtäckts som kan vara ruiner av den synagoga som denne officer lät uppföra. Mannen är respektfull: Jesus kontaktas indirekt genom *judarnas äldste* (v. 3) – liksom när *vi* närmar oss Jesus genom *helgonen*. Jesus ska slippa gå till hans förläggning (där avgudabilder fanns och Jesus kunde bli kultiskt ”oren”), romaren känner sig *ovärdig* i Jesu sällskap (v. 6-7, ord som upprepas innan *vi* tar emot Jesus i kommunionen). Hans tro överträffar alla andras tro (även apostlarnas tro, de måste ha ryckt till när Jesus sade detta). Poängen är: det går utmärkt att stå under romarrikets ordning och ändå erkänna Jesu andliga auktoritet (v. 7-8). En annan officer tar steget fullt ut och blir medlem av kyrkan i Apg kap. 10, och det var just en officer som bekände Jesus som *en rättfärdig man* under korset (Luk 23:47). Så vill Lukas visa sina läsare att alla är kallade att bli lärjungar, under alla politiska system.

Gör alla folk till lärjungar (Matt 28:19).

TISDAGEN I 24 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **1 Tim 3:1-13** (*En församlingsledare skall vara värdig och uppriktig*)

Paulus känner till det tredelade, vigda ämbetet i kyrkan: **biskop** (epískopos), **präst** (presbyteros) och **diakon** (diákonos), som i Bibel 2000 återges med ”församlingsledare” (1 Tim 3:1), ”äldste” (1 Tim 5:17) och ”medhjälpare” (1 Tim 3:8). Vigningens sakrament firas än i dag vid *handpåläggning*, precis som då (1 Tim 4:14; 2 Tim 1:6). Kvinnor hör till medarbetarskaran – självklart i dag, men då! En ”kvinnlig ämbetsvigning” hör vi dock

aldrig talas om. Paulus krav på dem som *eftersträvar ett viktigt arbete* (v.1) passar för alla tider.

Evangelium: **Luk 7:11-17** (*Unge man, jag säger dig: Stig upp!*)

Liv och död möts – två processioner vid stadsporten. Den ena skaran bär på sorg och fattigdom (*änkor* och *faderlösa* står i Mose lag för alla socialt utsatta, se t.ex. 2 Mos 22:21-23). Den andra skaran kommer med Jesus och *det glada budskapet* (evangelium). Livet besestrar döden – Jesus väcker pojken till liv. En viktig poäng är att änkan därmed åter har **ekonomisk försörjning** (utan man eller söner hotades kvinnor av djup fattigdom, jfr *Noomi* i Ruts bok). Jesus hyllas som ”profet” (v.16) för att det han gör påminner om vad profeten *Elisha* gjorde - i övrigt i samma trakt som denna stad (se 2 Kung kap. 4; jfr även *Elia* i 1 Kung 17:10-24 och *Paulus* i Apg 20:10).

Jesu medlidande är gripande. För den som har mist en son eller dotter kan denna läsning dock göra ont: ”Varför gav inte Jesus *mig* tillbaka mitt barn?” Vi står där utan svar. Det enda vi vet är att Jesus känner med oss i sorgen. Allt blir bra till sist. Det ser inte ut så nu och vi kan inte känna annat än förtvivlan, men Gud kräver inget av den som står med ögon fulla av tårar. Han hjälper att torka dem (jfr Upp 7:17; 21:4).

En död bärs fram här av folket - kyrkan bär ständigt fram våra avlidna i förbön, inte minst i mässan. *Då satte sig den döde upp* (v. 15): Jesus skänker **uppståndelsen**.

Han ger mig ny kraft och leder mig på rätta vägar (Ps 23:3).

ONSDAGEN I 24 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **1 Tim 3:14-16** (*Vår religions hemlighet är stor*)

Kyrkan kallas i v. 15 för *Guds hushåll* och *sanningens pelare och grundval*: Gud regerar där och garanterar så kyrkans **ofelbarhet i trosfrågor** (Matt 18:18). V. 16 är en urkristen poetisk hymn/dikt som kan översättas och tolkas på ganska olika sätt.

Evangelium: **Luk 7:31-35** (*Vi spelade för er, men ni ville inte dansa. Vi sjöng sorgesånger, men ni ville inte gråta*)

Barnen på torget som inte kan komma överens om vilka sånglekar de ska leka påminner om när vi i dag blir oense om vilka sånger som ska sjungas i mässan (”För tråkigt!”, ”För modernt!”). ”Ni vill inte göra som vi vill, ja då blir det inget!” – denna omogna attityd kan också finnas hos vuxna. Resultat: Allt står stilla. Det finns dock andra sorters ”barn” – *Vishetens barn*, v. 35 – det är de som fokuserar på Guds vishet i Jesu ord (jfr Ords 1:20 ff; 8:1 ff; Vish 6:16). Hos Lukas är det oftast fattiga och syndare. Dessa har ibland en egen sorts vishet, som vi ska se i läsningen i morgon.

Jesus använder torgscenen för att beskriva fariseerna och de laglärda: de förkastar envist Guds budskap hur det än förpackas: ”Den stränge asketen är galen, syndarnas livsnjutande *vän* (v. 33-34) är någon som *bara festar och super* (5 Mos 21:20)”. Den ene predikanten vill få dem att gråta över sina synder (”sorgesånger”), den andra vill fira förlåtelsens glädjefest med dem (”dansa”). De irriteras över vad de **ser** hos Döparen och Jesus men **hör inte** vad som sägs. De är precis som *ytliga kristna* i dag.

Den som tar emot någon som jag sänder, han tar emot mig (Joh 13:20).

TORSDAGEN I 24 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **1 Tim 4:12-16** (*Var en förebild för de troende i allt du säger och gör*)

Anden skapar många *begåvningar* i kyrkan (1 Kor kap. 12) men **ämbetsvigningen** (till diakon/präst/biskop) **genom handpåläggning** ger en särskild nådegåva, (2 Tim 1:6) som gör den vigde till ”representant för Kristus”... ”vars tjänare han blir” (*Katolska kyrkans katekes*, nr. 1581 och 1585). Timotheos är vigd till biskop av Paulus (2 Tim 1:6). Prästernas handpåläggningar (v. 14) här är bara *efterföljande välsignelser* (jfr Apg 13:3). ”Profetiorna” i v. 14 är *andliga bedömningar* genom andra (ingen kan själv avgöra om han ska vigas!). Timotheos är ung (v. 12, jfr 1 Kor 16:11), men det var även t.ex. Samuel, David och Jeremia (1 Sam kap. 3; 16:4 f; Jer 1:6).

Evangelium: **Luk 7:36-50** (*Hon har fått förlåtelse för sina många synder*)

Vad vi ser här är ytterst pinsamt. Dörrarna var öppna vid sådana debattmiddagar, man kunde stå och lyssna. En känd prostituerad smyger sig in till männen som ligger och äter - högst opassande! Där står hon och gråter bakom Jesus. Hans fötter blöts rentav ner av hennes tårar. Det fattas en handduk - klumpigt löser hon upp sitt hår inför alla (det sågs som mycket oanständigt). Hon torkar fötterna och t.o.m. kysser dem. Genom denna beröring gör hon Jesus *kultiskt oren* och han kan i princip inte fortsätta måltiden utan att därmed ”smitta” de övriga. Hela föreställningen är förstörd – av **tacksam glädje över Guds nåd!** Denna kvinna **vet** vem Gud är.

Jesus är inte sur på Simon för att han har glömt att tvätta hans fötter (v. 44). Jesus är den som vill tvätta *våra* fötter (Joh kap. 13), rena oss från synd. Precis det har kvinnan upplevt. Nu tackar hon. Hon är en syndare men en *förlåten* syndare. Varför blir Simon inte glad? Kvinnan är en bild av *kyrkan*, dvs. oss. Vi går inte till Kristus i mässan för att vi tror vi är bättre än andra utan för att vi vet att vi inte är det!

Jag jublar över min Gud, han har skrudat mig i rättfärdighetens mantel (jfr Jes 61:10).

FREDAGEN I 24 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **1 Tim 6:2c-12** (*Du som tillhör Gud skall sträva efter rättfärdighet*)

Lusten att *strida för att få rätt* har samma rot som begäret efter pengar: egoismen. Den ska kyrkoledaren Timotheos se upp för. I grunden är den självdestruktiv (v. 10). Villolärarna (1 Tim 1:3-10) *anser att religionen ska löna sig* (v. 5; jfr Tit 1:11). Men en boxare kämpar inte bra på full mage! (v. 12; jfr 1 Kor 9:26; 2 Tim 4:7). Med munnen full av mat kan man inte predika! En kristen existens kostar på. Fredagen är en dag för *bot*: Vad kan du ta bort i dag för att bättre kunna *kämpa trons goda kamp* (v. 12)?

Evangelium: **Luk 8:1-3** (*Alla hjälpte dem med sina tillgångar*)

Bara Lukas berättar om dessa kända kvinnor med tillgång till pengar som gav bidrag till och deltog i den allra tidigaste kristna missionsrörelsen (förmodligen inte bara som kokerskor och tvätterskor!). Det lilla vi får insyn i här är uppenbart skandalöst: kvinnor skulle inte beblanda sig med fromma män (Joh 4:27) eller rentav vandra omkring med dem. Ännu värre: *Johanna* (v. 3) är gift med en man vars omedelbara chef av Jesus kallas för en "räv" och som vill döda Jesus, precis som hans far en gång ville (Luk 13:31-32; jfr Mark 8:15; Matt 2:16). Jesus har botat henne, men den mäktige hovmannen kan knappast ha gillat att frun turnerade med hans sällskap – och senare gick till Jesu grav på påskmorgonen (Luk 24:10)! Är Johanna änka? Det skulle då möjligen vara en lite mindre skandal, men det verkar Lukas inte mena här.

Fanns det trots motstånd en sorts öppenhet vid hovet i Galileen? Herodes själv stod tvivlande inför Johannes Döparen (Mark 6:20) och skräckslagen inför Jesus (Matt 14:1-2), som han väl främst såg som en mirakelman (Luk 23:8-11). En "fosterbroder" till Herodes hittar vi senare bland ledarna i den kristna kyrkan i Antiokia (Apg 13:1). Vi skulle vilja veta mer! Fanns det andra sponsorer i överklassen? Var det Judas, kassören (Joh 12:6), som organiserade kontakterna? Vi får inga svar. Allt vi inser är att dessa figurer nämns för att uppmana oss, män och kvinnor i dag som fått hjälp av Jesus att på samma sätt stödja kyrkan med **våra tillgångar** (v. 3; jfr Apg 4:32 f).

Förslag till fredagsoffer: I dag vill jag göra en uppoffring som *verkligen känns*.

LÖRDAGEN I 24 VECKAN "UNDER ÅRET"

Första läsningen: **1 Tim 6:13-16** (*Håll ditt uppdrag obefläckat till vår herre Jesu Kristi ankomst*)

Vi ska våga stå för den *rätta bekännelsen* och inte skrämmas av villolärarna – tänk på Jesus som vågade tala rakt fram för Pilatus, trots dödshot (v. 13; jfr Joh 19:10). Jesu bekännelse var att han var Kristus, kungen som kommit till världen med *sanningen*. Han

stod högre än den ”gudomlige” kejsaren som Pilatus tjänade (dock utan att vara ett politiskt hot mot denne, Joh 18:36-37). Hans återkomst (v. 14-16) kommer att bevisa allt.

Evangelium: **Luk 8:4-15** (*De hör ordet och tar vara på det i ett gott och rent hjärta*)

Detta är en av Lukas 50 (!) liknelser. Den finns lite mer utbroderad hos Matteus (Matt 13:1-9) och Markus (Mark 4:1-9), där den också spelar en mer central roll.

Tanken går till Hos 2:23 och Jer 31:27, där det talas om att Gud vill ”plantera” ut *människor*. Men här menas att *Guds ord* sås ut (v. 11). Liknelsen ger oss smakprov på Jesu och den tidiga kyrkans besvikelse över misslyckad mission men också jublet över framgångarna. När människorna inte tar till sig Jesu ord kan Jesu medarbetare få för sig att det är deras eget fel. Men Jesus tröstar dem: Gud har redan hos profeten Jesaja förutsagt att människorna kommer att blunda och inte vilja förstå hans budskap (jfr Jes 6:9). Det är så v.10 ska tolkas, alltså inte som om att Jesus ”inte ville att de förstod något” (det är tvärtom: liknelser skapas ju för att man ska förstå!). Öronen fick vi för att höra Guds ord, och Jesus inte bara sa utan *ropade* detta (v. 8).

Orden i v. 15 om ”den goda jorden” är påfallande lika Lukas beskrivningar av **Jungfru Maria** (Luk 1:26-39; 2:19; 2:51; jfr 11:27-28). Hans evangelium är det mest marianska av alla fyra! *Rosenkransens mysterier* bygger övervägande på Lukas.

Trofasthet spirar ur jorden, rättvisa blickar ner från himlen (Ps 85:12).
